

RAN-2501001204070001
S. Y. B. A. (Sem.-IV) Examination April - 2026
V. A. C.
ભારતીય મૂલ્ય પરંપરા
Time: 1 Hours]
[Total Marks: 25
સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.

Seat No.:

Student's Signature
પ્ર. 1. MCQ (દરેક પ્રશ્નનો 2 માર્ક્સ) (7 માંથી કોઈ પણ 5)
10

- ઋષિ ઉદાલકના પુત્રનું શું નામ હતું?
 - અર્જુન
 - નચિકેતા
 - વિક્રમ
 - ભારદ્વાજ ઋષિ
- ઉદાલક ઋષિએ કયો યજ્ઞ કર્યો?
 - વિશ્વજિત
 - રાજસૂય
 - પુત્રેષ્ઠીયજ્ઞ
 - ગાયત્રીયજ્ઞ
- યુધિષ્ઠિરના કહેવા પ્રમાણે પૃથ્વી કરતા વધુ વજનદાર કોણ છે?
 - બહેન
 - માતા
 - પિતા
 - ભાઈ
- વાયુથી વધુ વેગવાન યુધિષ્ઠિર કોને ગણે છે?
 - પૃથ્વી
 - મન
 - આકાશ
 - ચક્ષુ
- રાજા શિબિની માતાનું નામ શું હતું?
 - માધવી
 - ગાર્ગી
 - અનસૂયા
 - યશોદા
- પરીક્ષા લેવા માટે ઈન્દ્રદેવ કોનું સ્વરૂપ લે છે?
 - બાજ
 - કાક
 - તેતર
 - સિંહ
- ‘ઈન્દ્રિયો ઉપર નિયંત્રણ પ્રાપ્ત કરવું’ તેને કઈ સંપત્તિ કહી છે?
 - શમ
 - દમ
 - તિતિક્ષા
 - સમાધાન

- પ્ર. 2. નીચેના જવાબ આપો. 15
- (અ) ટૂંકનોંધ લખો. (2 માંથી કોઈપણ 1) 5
1. યજ્ઞ-યુધિષ્ઠિર સંવાદ
 2. ષડ્ સંપદ્ (છ પ્રકાર સંપત્તિ)
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો. (2 માંથી કોઈપણ 1) 5
1. ધર્મના કોઈપણ પાંચ લક્ષણોની ચર્ચા કરો.
 2. યમ-નચિકેતા સંવાદ
- (ક) શ્લોકોનું ભાષાન્તર કરી ટૂંકમાં સમજ આપો. (2 માંથી કોઈ પણ 1) 5
1. સુખસ્ય મૂલં ધર્મઃ । ધર્મસ્ય મૂલમર્થઃ ।
અર્થસ્ય મૂલં રાજ્યમ્ ॥ રાજ્યસ્ય મૂલમ્ ઇન્દ્રિયજયઃ ।
 2. અતિતૃષ્ણા ન કર્તવ્યા તૃષ્ણાં નૈવ પરિત્યજેત્ ।
શનૈઃ શનૈશ્ચ ભોક્તવ્યં સ્વયં વિક્તમુપાર્જિતમ્ ॥

ENGLISH VERSION

- Q. 1. MCQ (2 Marks each) (Any 5 out of 7) 10
1. What was the name of the son of Rishi Udalaka ?
(A) Arjuna (B) Nachiketa
(C) Vikram (D) Rishi Bharadwaj
 2. What Yajna did Rishi Udalaka perform??
(A) Vishwajit (B) Rajasuya
(C) Putresthiyajna (D) Gayatriyajna
 3. According to Yudhishtira, who is heavier than the earth?
(A) Sister (B) Mother
(C) Father (D) Brother
 4. Who considers Yudhishtira to be faster than Vayu?
(A) Earth (B) Mind
(C) Sky (D) Eyes
 5. What was the name of King Shibi's mother?
(A) Madhavi (B) Gargi
(C) Anasuya (D) Yashoda
 6. Whose form does Lord Indra take to the exam?
(A) the falcon (B) Crow
(C) Pheasant (D) Lion
 7. 'ઈન્દ્રિયો ઉપર નિયંત્રણ પ્રાપ્ત કરવું' What is it called wealth ?
(A) Sham (B) Dam
(C) Titiksha (D) Samadhan

- Q. 2. Write Following Answers** **15**
- (A) Write a Short note (Any 1 out of 2)** **5**
1. Yaksha-Yudhishtira dialogue.
 2. Six types of wealth
- (B) Write a Short note (Any 1 out of 2)** **5**
1. Explain the meaning of the word 'धर्म' and discuss any five
 2. Yama-Nachiketa dialogue.
- (C) Translation and Short Exploitation of Shloka (Any 1 out of 2)** **5**
1. सुखस्य मूलं धर्मः । धर्मस्य मूलमर्थः ।
अर्थस्य मूलं राज्यम् ॥ राज्यस्य मूलम् इन्द्रियजयः ।
 2. अतितृष्णा न कर्तव्या तृष्णां नैव परित्यजेत् ।
शनैः शनैश्च भोक्तव्यं स्वयं वित्तमुपार्जितम् ॥
-